No. 53. 1848.

VLISSINGSCHE COURANT.

Woensdag 3 Mei.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Advertentiën worden geplaatst à 10 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 55 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

NIEUWSTIJDINGEN.

ITALIË.

De gebeurtenissen in Italië schijnen een zonderlingen keer te zullen nemen, ten gevolge van de weinig doortastende wijze, waarop de Piemontezen in hunnen strijd tegen de Oostenrijksche troepen te werk gaan. Door het draien van *Karel Albert* zal Oostenrijk belangrijke voordeelen hebben behaald. Indien het zich bevestigt, dat de maarschalk *Radetzky* de belangrijke versterking heeft gekregen, die hij verwachtte, dan kan de zaak van Lombardije welligt verloren zijn, indien zij niet door Fransche bajonetten wordt ondersteund.

Men spreekt reeds van een wapenstilstand, en een berigt uit Weenen, van den 22. dezer meldt, naar luid van de jongste tijdingen van *Radetzky* (17. April) dat hij afgevaardigden uit Milaan ontvangen had om vredesvoorslagen te doen, die hij echter van de hand gewezen had, slechts onderwerping eischende, doch dat hij graaf v. *Walmoden* naar Weenen had gezonden, om van de regering bepaalde instructiën te erlangen.

Dit laatste berigt wordt evenwel niet door de Italiaansche bladen bevestigd, evenmin als de gevreesde vereeniging der beide groote legercorpsen van Oostenrijk, waarvan gisteren melding is gemaakt.

— Een brief uit Weenen van den 22., wil weten, dat men te Triest den admiraal *Napier* verwachtte met 9 Britsche oorlogschepen, waarmede hij, vereenigd met twintig stoomvaartuigen der Oostenrijksche Lloyd, een gemeenschappelijken aanval op Venetië zou doen.

— In Sicilië, waar men alle koninklijke standbeelden en kenteekenen omvergeworpen heeft, is, op het voorstel van een muzijkmeester, het woord *rè*, (dat ook *koning* beteekent) weggenomen van den toonladder en vervangen door het woordje *te*, zoodat de toonladder thans wordt aangewezen door *do, te, mi, fa, sol, la, si.* De Sicilianen noodigen alle Italianen uit, om deze verandering aan te nemen.

— Op Sicilië nemen de zaken eenen steeds heviger keer. Het parlement aldaar heeft den 14. April *den koning van Napels en diens geslacht van den troon van Sicilië vervallen verklaard.* Een dagblad van die stad noemt dien vorst den den koning-bombardeur (*bombardatore*). Het volk moet daarover zijne doldriftige vreugde aan den dag hebben gelegd, en daarvan onder anderen blijk hebben gegeven, door het stuk slaan van alle standbeelden der Bourbons, te beginnen van *Philips V.* De volksmenigte heeft alleen het beeld van *Karel II* gespaard, wiens regering in dankbaar aandenken is gebleven.

DUITSCHLAND.

— Oostenrijk ziet zich thans van den kant der Hongaren bedreigd; die, ofschoon zij zich nog niet openlijk tegen de keizerlijke regering verzetten, op alle mogelijke wijzen de belangen van Oostenrijk trachten te benadeelen.

— In Moldavie en Wallachye heerscht eene onrustige stemming, en men kan van daar belangrijke tijdingen te gemoet zien.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 28. April. Te Rouaan zijn gisteren hevige onlusten uitgebroken. Jongens schijnen de nationale garden te hebben uitgejouwd. Toen men hen wilde uiteendrijven, verspreidden zij door de geheele stad het alarm, *door moord!* te roepen. In weinige oogenblikken was het volk op de been en had op verschillende punten barricades opgeworpen. Met moeite gelukte het de troepen eenige te vermeesteren; anderen moesten met geschut vernield worden. Van beide kanten zijn reeds dooden en gekwetsten gevallen. Het bewind heeft zich op het stadhuis gevestigd, en geeft van daar zijne bevelen uit. Uit het verhoor van eenige in hechtenis genomenen maakt men op, dat het eene zamenzwering is, die is uitgebroken. — Heden morgen te 10 ure was de strijd tusschen de burgers hernieuwd. Men heeft de kreten gehoord van: *Weg met de nationale vergadering!*

— Op den 4. Mei wordt er te Parijs ook een monsterverbroederingsmaaltijd gegeven. Tachtig duizend gasten, bij loting uit de nationale garde en 't leger getrokken, zullen aanzitten.

Er zijn reeds besteld 120,000 brooden, 30,000 pond ham en 160 000 flesschen wijn.

't Vooruitzigt op dezen maaltijd heeft de attentie zeer van de verkiezingen afgetrokken.

't Ministerie van Binnenlandsche Zaken zal de leverantie van spijs en drank voor 't feest, publiek aanbesteden.

— De *Presse* verklaart zich met klem van redenen tegen de buitengewone krijgstoerustingen, die men in Frankrijk maakt. Verblinden! luidt het in dat artikel, ziet gij dan niet, dat met eene openbare schuld, die reeds 390,000,000 francs, het beste van uwe inkomsten, verslindt, gij niet rijk genoeg zijt om jaarlijks, ingeval van een oorlog, assurantie premiën ten bedrage van 360 millioen, en met in begrip der marine, 500 millioen francs, te betalen.

Verblinden! ziet gij dan niet, dat de groote kwestie van het tegenwoordige en de toekomst, die van den arbeid is; dat de oorlog moet geraagschikt worden bij de inqhisitie en zoo vele andere kwestiën, aan wie de geschiedenis als graf is aangewezen.

Waarom oorlog?

Zijn de Godsdienst-oorlogen niet voor altijd in Europa afgeschaft? Zijn successie-oorlogen niet duchten wanneer de vorsten vallen?

Behooren de oorlogen op grond van grensbepalingen, onder de mogelijkheden, thans, nu Europa in alle rigtingen door spoorwegen is doorsneden, nu alle slagboomen tusschen de volken worden afgebroken, nu de rug van alle stroomen bedekt is door stoomschepen, van welke vreedzame vlaggen wapperen?

Verblinden! ziet gij dan niet dat de oude wereld sedert 30 jaren plaats gemaakt heeft voor eene nieuwe wereld, dat het strijdperk niet meer hetzelfde is? Op het nieuwe slagveld regeren niet meer de geweren en kanonnen, maar belasting en crediet; het woord *handels-verkeer* heeft het woord *overwinning* vervangen? De overwinning was de zegepraal van den oorlog, het handels-verkeer is die van den vrede. 't Is niet meer het bloed van den soldaat, maar het zweet van den werkman dat vloeit!

— Onder het keizerrijk, in 1807 en 1808, toen geheel Europa ons gewapend tegenover stond, hadden wij 500,000 soldaten, en het budget beliep slechts 600 mill. francs; de ambtenaren aan het ministerie van oorlog waren ten getale van slechts 125.

Thans hebben wij 300,000 soldaten, het budget bedraagt de ontzagchelijke som van 1700 mill. francs, met het bijna ongeloofelijke personeel van 900 geëmployeerden, alleen bij het ministerie van oorlog.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, den 28. April. Terwijl men in vele andere landen ongelukkiglijk verregaande ongeregeldheden heeft te betreuren, strekt het tot een wezenlijk genoegen te kunnen melden, dat de aandacht van de ingezetenen dezer hofstad zich dagelijks al meer en meer begint te vestigen op de aanstaande 's Gravenhaagsche kermis. Inwoners en vreemdelingen vleijen zich reeds alsdan eene afleiding en uitspanning te zullen vinden van al die beschrijvingen van onrust en woelingen, waarmede men thans dagelijks wordt bezig gehouden en die het hoofd slechts warm kunnen maken.

— Men deelt ons uit 's Hertogenbosch mede, dat aldaar in den vroegen morgen van den 27. dezer, door den commissaris van policie, geadsisteerd door den heer regter-commissaris en officier van justitie, van hun bed zijn geligt, de meesterknecht van den *Noord-Brabander P. J. de S...*, met vijf andere personen, verdacht als schrijvers en verspreiders der onlangs aldaar verspreide oproerige en lasterlijke geschriften; dat dezelven naar het paleis van justitie overgebragt dadelijk in instructie zijn gehoord geworden, zoo mede de drukker de heer *D. A. A. de R...*; dat in die instructie *P. J. de S...* heeft bekend, dat hij de bedoelde briefjes op de drukkerij van den *Noord-Brabander* heeft geschreven en ter verspreiding aan drie letterzetters had gegeven, die mede bekend hebben en waaronder zich een weesjongen bevindt; waarop de regtbank in raadkamer vergaderd dadelijk tegen hen bevel tot gevangenneming heeft gegeven, en zulks, wegens het schrijven en verspreiden van *oproerademende geschriften, ten doel hebbende burgers tegen elkander op te zetten en het wettig gezag omver te werpen*; tegen de overige personen in instructie gehoord, is tot heden toe geen bevel tot aanhouding uitgevaardigd.

De *Noord-Brabander* bevestigt heden het bovenstaande berigt en voegt er bij dat het wel geen betoog behoeven zal, dat noch de redactie noch de uitgever van dat blad in deze zaak gemoeid zijn. De uitgever is alleen als getuige gehoord geworden.

LEEUWARDEN, den 29. April. Indien men eens inzage had in de visite-boeken van Heeren Medicinae Doctoren, zoude men, daaruit al spoedig kunnen opmaken hoe lang, of hoe kort de behandelde patiënten gekampt en gestreden hadden tegen den onverbiddelijken koning der verschrikking, den dood.

Gewisselijk zoude hierin een zeer groot verschil bestaan, doch iemand er in te vinden, die twintig achtereenvolgende jaren onder behandeling was, zoude wel hoogst zeldzaam voorkomen, of geheel niet gevonden worden, en toch bestaat er zoodanig iemand, welke voortdurend nog onder medicinale behandeling is.

Tot een voorbeeld van een onzettend lang lijden en bedlegerigheid, strekke het volgende:

Het is *Anke Willems Glashouwer*, geboren te Hindelopen, den 6. December 1802, alhier te Leeuwarden sedert meer dan vijf en twintig jaren woonachtig, die reeds langer dan twintig jaren bedlegerig en sukkelende is, als het ware, ontbloot van alle ligchaamskrachten, sleept hij nog dagelijks zijn aanwezen voort, en sukkelt van het bed tot den stoel en van den stoel tot het bed, dag uit dag in, zonder krachtige spijzen noch versterkende dranken, zonder verkwikking of genoeling, geduldig en onderworpen daarhenen, terwijl dikwerf pijnen en benauwdheden zijne borst beknellen.

Wil men zich van dezen zeldzamen lijder overtuigen, ziet, begeeft u dan tot hem; hij die gaarne eenige toespraak heeft, zal u allen welkom heeten, die zijne nederige doch zindelijke bovenwoning wil bezoeken. Gij vindt dezelve onder de boompjes, tegenover het Huis van Reclusie, letter C, no. 260.

GRONINGEN, den 27. April. Naar wij vernemen, zullen alhier binnen kort worden aangevoerd en binnen deze vesting voorloopig opgeslagen, of gedeeltelijk in de vestigen Delfzijl, Nieuwe Schans en Bourtagen geplaatst worden 151 kanonnen en 1200 blanke wapenen; terwijl ook verscheiden duizende ponden busbruid te verwachten zijn. — Men zegt, dat de daartoe behoorende artilleristen echter nog niet daar genoemde vestingen zullen vertrekken, en het bovenstaande slechts een maatregel van voorzorg is; daar in deze provincie, niettegenstaande hare vestingen, geen een bruikbaar stuk geschut gevonden wordt, en men, bij de verschillende volksbewegingen en den reeds uitgebarsten oorlog in het noorden van Duitschland, niet weten kan, wat verder geschieden zal, en of het niet mogelijk kan worden gevorderd, dat de noordelijke streken van ons vaderland in eenigen staat van tegenweer worden gebragt.

WARFFUM, den 22. April. Uit deze gemeente is het volgende adres aan den Koning opgezonden:

Aan Zyne Majesteit den Koning der Nederlanden, Prins van Oranje Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg.

Sire!

Hoogstgewigtig zijn de gebeurtenissen, die, in dit overgangs-tijdperk, Europa beroeren. Onbekend in de geschiedenis, zijn ze het gevolg van de allengs toegenomene geestbeschaving der onderscheidene volken. Het volk is gekomen tot dien trap van beschaving, waarop een lichtstraal de verstands-nevelen doordringt en het wezen der zaken ontsluijert. Het heeft de geschiedenis geraadpleegt, daaruit den oorsprong der maatschappelijke instellingen opgedolven, en van haar vooral het licht ontleend: het heeft ingezien, dat het zijne zelfstandigheid moet ontwikkelen, en ontdekt, dat het de aristocratie heeft te bestrijden.

Adressanten zijn allen jongelingen en jeugdige burgers van het Hunsingo-kwartier in de provincie Groningen. — Als aankomende burgers van den staat, hebben het van hunnen pligt geacht, zoo mogelijk, iets toe te brengen, tot de rigting, welke verlang onze staatsinstellingen zullen nemen.

Zij vertrouwen, door met rondborstigheid, doch bescheidenheid, hunne gevoelens te openbaren, Uwer Majesteits goedkeuring te verwerven.

Vooreerst, Sire! meenen wij Uwe Majesteit indachtig te moeten maken op den geest des volks. — Algemeene ontevredenheid over onze tegenwoordige staatsinstellingen en de privilegiën van den adel, onophoudelijke klagten over de jaarlijks hooger opgevoerde lasten, en het onregtvaardig stelsel der belastingen, zijn reeds bewijzen genoeg voor de stemming onzer natie. De verarming van den burgerstand neemt krachtdadig toe. Het vooruitzigt in de toekomst is duister. Van daar, Sire! dat zoo vele duizenden hun geboortegrond verlaten, en zich in vreemde gewesten nederzetten, eenig en alleen, omdat hun daar nog de hoop op eene betere toekomst toelacht.

Hoogst noodzakelijk is het derhalve, dat al het mogelijke worde aangewend, om het aristocratisch beginsel onzer staatsinstellingen weg te nemen, ten einde te voorkomen, wat overal elders reeds plaats heeft, te weten, dat het volk zelf, door middel van jammerlijke demonstratiën, zijne regten herneme; want, Sire! tot dusver beschouwde zich de natie als de dienaresse harer bewindslieden, thans heeft ze begrepen, dat hare bewindslieden de dienaren zijn der natie.

Als zoodanig nu verlangt de natie:

Afschaffing van de belastingen op de eerste levensbehoeften, *als onregtvaardige belastingen;*

Afschaffing van alle heerlijke regten, *als geboren in de kindschheid der Europesche volken;*

Afschaffing van de verschillende standen, *als eene ongerymdheid in het burgerregt der volken;*

Afschaffing van alle privilegiën van den adel, *als onbillijke uitvloeisels der ridderschap;*

Afschaffing van de slavernij, *als verkrachting van het burgerregt der volken, en schennis van de heiligste wet, de wet der liefde;*

Afschaffing van de broodzetting, behoudens toezigt op kwaliteit, *als privilegie van de bakkers;*

Afschaffing van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, en van alle overbodige ambten, bedieningen en instellingen, mitsgaders van de nationale militie, *als te bezwarend voor de schatkist.*

Voorts:

Inkorting van de hooge tractementen en jaarwedden van de kroon en der ambtenaren;

Vereenvoudiging en openbaarheid in het bestuur en de administratie, en vermindering van het aantal regtbanken en geregtshoven.

Belastingen op de bezittingen en inkomsten.

Georganiseerde volkswapening, ter vervanging van de militaire magt.

Regtstreeksche verkiezingen van de leden der Kamer, Provinciale Staten, gemeente-raden en burgemeesters, en tijdelijke aftreding van alle;

Onschendbaarheid des Konings met het regt tot ontbinding der Kamer;

Homogeen en verantwoordelijk ministerie;

Vrijheid van godsdienst. De leeraren nogtans onderworpen aan wetenschappelijke opvoeding en de kennis der wetenschappen, die voor hunnen stand noodzakelijk zijn;

Verdienste en deugd, de eenige onderscheidings-voorwaarden om tot 's lands ambten en bedieningen te worden toegelaten.

Ziedaar sire! de voornaamste der vele zaken, welke niet alleen adressanten, maar de geheele burgerstand wenscht verwezenlijkt te zien.

Ook moeten wij de aandacht van Uwe Majesteit vestigen op de pensioenen van den staat. Wij kennen de verhouding niet tusschen het fonds, dat door de jaarlijksche storting der ambtenaren wordt bijeengebragt, en het verdrag der jaarlijks uitgekeerd wordende pensioenen. — Dit echter is zeker, dat de natie zich het fonds denkt, als verbroederd met de schatkist; — en wij mogen het niet verzwijgen, —, de onlangs verleende pensioenen van f 5000,00 aan twee

gelegen ministers hebben de gemoederen geschokt, en een onheilspellenden indruk bij de natie achtergelaten. In het verschiet ziet zij ook reeds een pensioen toegelegd aan die heeren, die gedurende den tijd van drie weken de ministeriële portefeuille hebben gedragen. Adressanten stellen derhalve voor, de dadelijke intrekking der wet van den 9. Mei 1846 (*Staatsblad* No. 24), en van de vroegere wetten, aangaande burgelijke pensioenen.

Ook moeten wij inzonderheid bij Uwe Majesteit bepalen bij de *militaire magt.* — Hoe kostbaar is deze niet voor den lande, Sire! en hoe weinig berekend, om het vaderland te verdedigen. Zou eene volkswapening, waaraan, des noods, al de weerbare personen zouden kunnen deelnemen, niet oneindig minder kostbaar, en, één corps, niet duizendmaal magtiger zijn, om inwendig orde en rust te bewaren en ons vaderland uitwendig te verdedigen? Gewis; en door dit middel kunnen zeker millioenen worden bespaard; en bezuiniging toch is volstrekt noodzakelijk, zal ons staatsgebouw niet van zijne grondvesten worden gerukt!

Gij, Sire! hebt de belangen uwe volks ingezien en geloond ze ook te willen behartigen. De eerste stoot daartoe toch, is van den troon van Uwe Majesteit uitgegaan, en weergalmde juhelend langs steden, dorpen en vlekken. Stel gij u in den verderen strijd tegen de aristocratie, aan het hoofd der natie, dan is de overwinning aan Uwe Majesteit, en de jongelingschap des vaderlands zal met zegepalmen uwe kroon omvlechten.

Volgen de onderteekeningen.

VLISSINGEN, den 1. Mei. Met genoegen berigten wij dat de belangrijke werkzaamheden aan de groote Doksluis der marine, welke voor de stad ook van zooveel gewigt zijn, met kracht voortgezet worden en naar wensch vorderen. — Heden is reeds het eerste hardsteenblok gelost, en onder het gejuich der menigte werklieden naar de sluis vervoerd, langs eene daartoe opzettelijke aangelegde houten spoorbaan. — Naar wij vernemen zal men nu eerstdaags kunnen overgaan tot de werken der bevloering met gehouwen steen.

— De *Arnh. Courant* wil weten, dat tot vervanging of vermindering van de belasting op het gemaal en het geslagt van regeringswege eene belasting op de inkomsten aan de Staten-Generaal zal worden voorgesteld.

— De uitgave van de *Politieke Bydragen*, een blad, dat te Utrecht het licht zag, is met No. 52 gestaakt. De verzamelaar, de heer mr. *C. Z. Schiller* tot *Peursum*, betuigt in dat No. hun, die door hunnen arbeid of anderzins belangeloos en onbekrompen tot vestiging en instandhouding medewerkten, zijnen hartelijken dank.

— Ook de uitgever van het nieuwsblad *Overijssel*, dat te Zwolle in het licht kwam, de heer *J. Zeehuizen Jnr.*, heeft berigt, dat de uitgave van hetzelve met ultimo April aanstaande zal eindigen.

INGEZONDEN STUKKEN.

Rekest van een en veertig vleeschhouwers te Rotterdam.

Een en veertig te Rotterdam wonende vleeschhouwers hebben Zijner Majesteit den Koning, bij adres, om bezwaar op den uitvoer van vee verzocht.

Van de eene zijde wordt deze maatregel goedgekeurd; van de andere zijde gegispt, als strijdig met de vrijheid des handels, die van alle handen ontdaan moet zijn.

Wij vermeenen nogthans, indien wij het schoorvoetend te kennen mogen geven, dat *handel*, dat is *algemeene handel*, omzetting en vertier, in alle de honderd duizend voorwerpen, die de eigenlijke *handel* tot keus en gewin aanbiedt, geheel iets anders is, geheel iets anders moet zijn, dan het vertier naar een enkel land der wereld, van een *levensmiddel* dat voor de binnenlandsche *behoefte* onontbeerlijk, door geen ander voedingsmiddel van dien aard te vervangen is, en dat bovendien, bij voortdurendheid, op de binnenlandsche markten, tegen billijke, ja zelfs tegen stevige prijzen, kan worden verkocht.

Handelsvrijheid, in den volsten zin des woords, is thans de leus der wereld. Engeland heeft, sedert eenigen tijd, die vrijheid gehuldigd en zal haar *blijven* huldigen tot zoo lang dezelve met zijne belangen strookt, die, in allen gevalle, *veel* uitvoer en *weinig* invoer vorderen. In Frankrijk scheen men het, omtrent de handelsvrijheid, niet zoo geheel eens te zijn, want, niet lang geleden, werd zij, door het uitschrijven eener prijsvraag, aan het welwikkend oordeel der wetenschap getoetst.

Men heeft deze handelsvrijheid op den uitvoer van vee in Holland van toepassing gemaakt, en men blijft haar, met vuur en ijver, verdedigen, middelerwijl men de ongelukkigste resultaten voor oogen ziet, en het vleesch, *in Nederland*, tot den exorbitanten prijs van 40 cent het oude pond is gestegen.

Wij zullen ons wel wachten, over een zoo teeder punt als de handelsvrijheid, in eenig betoog te treden; onze gezigteinder is daarvoor te beperkt. Wij weten er zoo veel van om te beseffen dat wij er niets van weten, en laten die taak aan beter versnedene pennen over.

Desniettemin houden wij staande, dat er hoegenaamd *geene* vrijheid, en derhalve ook geene handelsvrijheid, mag kan of moet bestaan of gedoogd worden, die met het algemeene welzijn, en de maatschappelijke orde strijdt, en die tevens kan geacht worden, in de *pligten* te tasten, die ieder staatsburger aan zijn vaderland verschuldigd is.

En gesteld dat de uitvoer van zeker *onmisbaar eetproduct*, hetwelk sedert jaren en eeuwen, alleen voor binnenlandsch vertier, en voor eigene volksbehoefte, werd bestemd, tot de cathegorie der voor den vrijen handel bestemde dingen *zou* behooren, dan vermeenen wij, dat zulk een algemeen schadelijken handel, wanneer men hem uit de aangehaalde oogpunten beschouwd, evenwel behoort gefnuikt en dat men hem toom en gebit diende aan te leggen.

Het gemeene best moet voortdurend de gids en noordstar der staatsbesturen zijn. Voor het gemeene best moeten alle denkbeelden van bekrompenheid en invidueele zelfzucht onderdoen. Waar het algemeene welzijn en de dringende belangen van *allen* aan de schraapzucht van *enkelen* worden ten offer gebragt, en waar de verregaandste woeker, achter allerlei schijnschoone momaangezigten, den vrijen teugel wordt gelaten, daar zal het land vol roof en gruwel — en de een den geessel van tienduizend worden. Hoe vrijgeviger wij de landsbesturen vinden, hoe meer wij *algemeene* belangen boven *bijzondere* belangen zien beschermen. Onbeperkte vrijheid, onverschillig waarvoor men haar denkt of verlangt, is, in iedere beschaafde maatschappij, en bij ieder volk, waar maatschappelijke orde zetelt, onbestaanbaar en met dwingelandij gelijk te stellen.

De uitvoer van vee, op eene zoo toomelooze wijze, als dezelve, nu reeds sedert eene reeks van jaren, in Nederland wordt toegelaten, beleedigt de orde en het algemeene welzijn der ingezetenen.

De uitvoer stort bijna het geheele systeem der volksvoeding in duigen. Hoe materieel en geisoleerd, men ook de volksvoeding moge beschouwen, oefent zij evenwel op het *maatschappelijke*, en op het *physieke* en *morele* leven, een bekenden en tastbaren invloed uit. De verhevendste en van den heiligen geest Gods bezielde wetgevers, hebben haar tot het onderwerp hunner heilzame verordeningen gekozen.

De dagelijksche volksvoeding maakt een integrerend en eigendommelijk deel der nationale zeden en gebruiken uit. Tast de *eerste* aan en gij zult de *laatste* gevoelig krenken. Eene inbreuk op de volksvoeding is eene inbreuk op de leefwijze, op het *leven*, het geheele gezondheids-stelsel; zij stoort den goeden gang der huisgezinnen, belemmert de meest beminde en dierbaarste genoegen en gewoonten; zij drukt den arbeidsman, dewijl zij hem aan de harde banden der ontbering kluistert; zij brengt alle klassen der zamenleving hinder en stoornis aan, en de metalen rijkdom, welke zij in eenige bijzondere geldkisten stort, kan nimmer tegen den voedenden en algemeen onontbeerlijken rijkdom opwegen, waarvan zij hun berooft, die er het eerste en heiligste regt op hebben.

Deze uitvoer kan ook in geene deele den toets der pligten doorstaan, die ieder ingezeten aan volk en landgenoot verschuldigd is.

De mensch leeft niet voor zich alleen; hij is niet voor zich alleen op de wereld; hij heeft niet alleen pligten jegens God, zich zelf, zijn evennaasten, zijne betrekkingen en huisgezinnen, maar heeft dezelve ook jegens de zamenleving en zijn vaderland te vervullen; de laatste vooral zijn van zeer beduidenden aard en deze pligten zijn meermalen gewoon, *zich, in velerlei opzigten, en zelfs met de uiterste gestrengheid, te laten gelden.*

De staatsburgerlijke pligten worden, met betrekking tot den onderwerpelijken uitvoer van vee, aan de hand der zelfzucht, geheel en al uit het oog verloren. De inlandsche markten bieden vertier, goede, voordeelige prijzen, want wanneer heeft de fokker of vetweider zich over een of ander in Nederland te beklagen gehad? Maar dat vertier, tegen goede en winstgevende prijzen, is niet meer voldoende om den prikkel naar woeker te voldoen. Men voert het naar Engeland, middelerwijl men den landgenoot, die het goed betalen wil, er naar laat hunkeren en aan eene even zoo onmenschelijke als onchristelijke schatting onderwerpt; men drijft den prijs van het *vleesch* tot eene hoogte die algemeene klagten wekt; de rijke vermindert, de burgerklasse bekrimpt al meer en meer, de arbeider derft ten koste zijner zoo noodige levenskrachten; en terwijl niet alleen alle ingezetenen door dien hooggeprezen uitvoer lijden, verduurt hij ook, op eene zeer gevoelige wijze, het onderhoud van leger en vloot, teistert alle instellingen van openbare en bijzondere weldadigheid, vermindert lands en stads inkomst, waardoor de ingezetenen met nieuwe lasten worden bedreigd, en zie daar dan, aan den eenen kant, wel is waar, een nagel nieuwe tak van winstbarende nijverheid, maar helaas! daar tegenover, een geheele stortvloed van besommeringen en ongerieven die aller ongelukst en jammerlijk zijn; een lastige geldgier die bestendig aan de beursader der maatschappij knaagt; een ondier dat men wel bij magte is — maar niet schijnt te *willen* verdelgen.

Wij weten niet of de vrije uitvoer van vee tot dus verre naar deze, in allen gevalle niet te verwerpen grondstellingen, zijn beoordeeld. Dit behoorde de zaak der regeringen te zijn. Geen plantagie-eigenaar is onverstandig genoeg het voedsel zijner slaven, geen ganzenhouder zoo dwaas het voeder zijner vogelen te verkoopen, indien er geen middel bestaat die de ontbering op eene voldoende wijze tegemoet komt; want die verkoop zou immers den groei, den ligchamelijken welstand van slaaf en dier te kort doen, en evenwel wordt de reeds honderdmaal genoemde uitvoer van rundvee lijdelijk aangezien en door publicisten voorgestaan!

Maar de goudbronnen die de uitvoer in het land doet vloeijen! zij koelen slechts den crassus-gouddorst der speculanten, die het pond vleesch tot 40 cent opdrijft; de hoorn van welvaart en overvloed die hij uitstort! die worden slechts enkelen ten deel, het algemeen derft of bezuinigt het noodige voedsel, of moet het bovenmatig hoog betalen; de toekomende fokkerij, die eindelijk dat voedsel binnen den ouden prijsperk moet terugdrijven! toekomstige verwachting stilt geen dadelijken honger; de aanvoer van vreemd jong vee! heeft den hoogen vleeschprijs niet verminderd, en dan ten laatste de gulden vrijheid die ieder heeft over zijn eigendom te beschikken! wanneer het algemeene welzijn het vereischt dan, het zij bij herhaling gezegd, legt het die vrijheid aan banden; die regel geldt bij ieder land en volk; tegen over het algemeene welzijn, geene *onbepaalde* maar wel degelijk belemmerde en moet het zijn ook geheele opheffing van vrijheid van persoon en eigendom; het zal wel onnoodig zijn deswege in betoog te treden. De wetten tegen *geld*woeker zijn immers van ruimere toepassing te maken!

Men werpt mij welligt tegen, dat wanneer de staatsburgerlijke pligt zich tegen den onderwerpelijken uitvoer aankant, de pligt van het wereldburgerschap dien gebiedt; en wij antwoorden in de eerste plaats, altijd de vraag in het midden gelaten, of wij Brittanjes weelde voeden dan of wij zijn honger stillen? dat hier wel degelijk de wetten van zelfbehoud in het midden treden, en in de tweede plaats, dat de staatshuishoudkunde, in cas van buitenlandschen handel of uitvoer van en in *levensmiddelen*, zich alleen bij den overvloed bepaalt; *een* regel dien wij gestadig zien opvolgen, onder anderen door natiën die, met hun graan-overvloed alle landen spijzigen, doch den uitvoer stoppen, zoodra eigene behoefte het raadzaam maakt. Men trachte in allen geval eerst tot vee-overvloed te geraken, bevorens den tegenwoordigen uitvoer vol te houden.

Wij handelen echter van geen levensmiddel waarvan de overvloed een vrijen uitvoer wenschelijk maakt, dat we aan den een verzenden en van den ander, door middel van aankoop of ruiling, kunnen terug bekomen, of van eene *spijs*, die het eene volk zich gelukkig acht te lozen en het andere te ontvangen; wij spreken, in het land dat van melk en honig overvloeit, van geene lekkernij, veel minder van fabriekaat, maar wel van *vleesch*, van vee, dat het uitsluitend product van den Nederlandschen grond, dat een bijzonder voorregt voor het vaderland is, van een onmisbaar *voedsel*, dat in het binnenland verhandeld, verkocht en af te zetten is, en waarvoor dus geene noodzakelijkheid bestaat, om het tot middel van ongeoorloofd winstbejag, tot nadeel van het algemeen, te laten worden.

Dat het vleesch tot de misbare dingen behoort, en door veld- of boomvrucht vervangen kan worden, achten wij eene theoretische sluitrede die voor de vierschaar der menschelijke maag bezwaarlijk te verdedigen is, eenige dagen geleden hebben onderscheidene Fransche dagbladen van den eersten rang, de onaannemelijkheid derzelve aangetoond; veld- en boomvrucht zonder vleesch- of vetdeelen zijn daarenboven aan ligchaam zonder ziel gelijk. Wat zal er ten laatste van het tegenwoordige, pythagorische nageslacht worden, wanneer het onder zwoegenden arbeid en onder den last van prangende zorgen, [illegible] *In matigheid* genomen, ook het krachtgevende vleeschvoedsel derven moet!

Maar ook de veld- en boomvruchten zien wij met geheele vloten naar den Engelschman voeren en zonder twijfel, zal die hoogstberispelijke, onbepaalde uitvoer in gewone- en voornamelijk in ongunstige oogstjaren, nog oneindig meer hinder en algemeen, maatschappelijk bezwaar opleveren, dan thans de uitvoer van vee te wege brengt.

Lang en dikwerf, of liever al te lang en al te dikwerf, heeft men der landsregering de vaderlijke bezorgdheid ondergeschoven; de landsregering werd de vaderlijke regering genoemd! Wanneer zij nu eertijds den naam droeg zonder vaderlijk te zijn, dan worde zij thans echt *moederlijk*, zonder den naam te dragen. Een goed huisvaderlijk of huismoederlijk bestuur is prijsselijk, en kan, in miniatuur, een staatsbestuur tot model van volging dienen; en regtschapene ouders mogen immers niet toelaten, dat het eene kind zich verrijkt, ten koste der nooddruft van het andere?

De een en twintig Rotterdamsche vleeschhouwers vermeenen wij dus in hun goed regt te zijn, wanneer zij dien zoogenaamden vrijen veehandel verlangen paal en perk te stellen en wij wenschen hun van harte *goed succes!*

ADVERTENTIËN.

§ § § VERKOOPING binnen VLISSINGEN, op Vrijdag den 5. Mei 1848, des namiddags ten 3 ure, in het Koffijhuis *de Oude Vriendschap*, Wijk C. No. 62, op de Groote Markt, ten overstaan van den Notaris *A. VAN DER SWALME*, van de navolgende HUIZEN, staande en gelegen binnen gemelde Stad, te weten:

1. Een **HUIS** en **ERF** in de Onderstraat, Wijk L. No. 45, Kadastraal bekend Sectie D. No. 145.
2. Een **HUIS** en **ERF** op de Oostzijde van de Nieuwe Haven, Wijk K. No. 184, Kadastraal bekend, Sectie D. No. 195.
3. Een **HUIS** en **ERF**, nevens het evengemelde, Wijk K. No. 185, Kadastraal bekend Sectie D. No. 194; en
4. Een **HUIS** en **ERF** in de Nieuwstraat, Wijk H. No. 227, Kadastraal bekend Sectie E. No. 878.

Zijnde gemelde Huizen daags vóór de Verkooping voor een ieder te zien, en wel Nommer 2 en 3 op vertoon van een Toegangkaartje, te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris.

§ § § PUBLIEKE VERKOOPING binnen de Stad Vlissingen, in het *Hotel de Commerce*, op de Oostzijde van de Oude Haven, Vrijdag den 19. Mei 1848, des namiddags om vijf ure precies, ten overstaan van den te *Middelburg* residerenden Notaris *ADRIAAN STUART MAKKERS* en Getuigen, krachtens regterlijke magtiging en in bijwezen van den Heer Kantonregter te Vlissingen, van een **HUIS** en **ERVE** met annex **PAKHUIS** en **ERVE**, staande en gelegen op den Nieuwendijk, op den Hoek van het Lombaardslob en uitkomende in de Nieuwstraat, te Vlissingen, gemerkt Wijk H No. 102; Kadastraal bekend Sectie D. No. 298; ter inhoudsgrootte van 2 roeden 83 ellen; — in de grondlasten over 1848 aangeslagen op ƒ 29.61.

Gezegd Huis en Erven met annex Pakhuis, is Donderdag den 18. en Vrijdag den 19. Mei 1848 voor een ieder te zien, van des voormiddags 9 tot des namiddags 2 ure; terwijl de Verkoops-conditien 8 dagen voor den Verkoopdag, ter lezing liggen ten Kantore van opgemelden Notaris te *Middelburg*, in de lange Cingelstraat, Wijk N. No. 173, en te Vlissingen ten huize van den Heer *JAN DAVID PETERS*, in het Lange Groenewoud, van des voormiddags 9 tot 12 en des namiddags 3 tot 6 uren.

AFVAART-UREN
VAN DE STOOMBOOT
DE SCHELDE,
VARENDE TUSSCHEN
VLISSINGEN en BRESKENS.
MEI 1848.

Van Vlissingen.				Van Breskens.			
Donderdag	4,	nm. 12,30	ure.	Donderdag	4,	nm. 4,30	ur.
Vrijdag	5,	« 1	«	Vrijdag	5,	« 2,30	«
Zaturdag	6,	niet varen.	«	Zaturdag	6,	niet varen.	«
Zondag	7,	nm. 2,30	«	Zondag	7,	nm. 3,45	«
Maandag	8,	« 3,30	«	Maandag	8,	« 4,45	«
Dingsdag	9,	« 4,30	«	Dingsdag	9,	« 5,45	«
Woensdag	10,	vm. 6	«	Woensdag	10,	vm. 7	«
		nm. 5,30	«			nm. 6,30	«

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 2. Mei. Heden is alhier ter reede gekomen Zr. Ms. schooner Amboina, kommandant Dibbets, van Hellevoetsluis, en na manschappen ingenomen te hebben weder naar Zee gezeild.

Stads-Poorten.

Opening des morgens ten 5 1/2 ure.
Sluiting des avonds 9 ...
Finale sluiting: De Waterpoorten ten 9 ure, en de Bommekens- en Duinpoort ten 10 ure.

TE VLISSINGEN, BIJ A. W. VAN [illegible].